

PID-tapaaminen 2.5.2016

Kokouksen agendana oli käytännönläheinen keskustelu siitä miten pysyviin tunnisteisiin liittyviä asioita voi hoitaa *teknisesti*. Kokoukseen kutsuttiin pysyvien tunnisteiden kanssa tekemisissä olevia henkilöitä, kutsua sai levittää. "PID:ejä alkaa olla jo kaikenlaisilla asioilla ja niitä tulee koko ajan lisää. Miten asiaa hallinnoidaan eri puolilla, miten niitä resolvoidaan, pidetään ajantasalla ja päivitetään, miltä tietorakenteet näyttävät ...? "

Aika: 2.5.2016

Paikka: CSC

Läsnä:

- Jessica Parland-von Essen, CSC
- Johanna Lilja, TSV
- Sami Saarikoski, CSC
- Pekka Järveläinen, CSC
- Tuomas Alaterä, FSD
- Esa Tiainen, MML
- Johan Kylander, SLS
- Lassi Lager, KK
- Juha Hakala, KK
- Matias Frosterus, KK
- Martin Matthiesen, CSC
- Tero Aalto, CSC
- Antti-Jussi Nygård, TSV
- Matti Anttila, SKS
- Jorma Paananen, CSC
- Markus Merenmies, KA
- Kylli Ek, CSC
- Pinja Koskinen, CSC
- Ari Lukkarinen, CSC
- Arttu Oksanen, Aalto
- Kari Laalo, CSC
- Joonas Kesäniemi, HY
- Toni Suutari, Kotus
- Esa-Pekka Keskitalo, KK/CSC
- Anssi Kainulainen, CSC

MUISTIINPANO

Esa Tiainen (MML) esitteli kehitteillä olevaa paikannimipalvelua (paikkatiedot.fi).

- paikannimirekisterissä n. 800 000 paikannimeä. Pääsääntöisesti voimassa olevat paikannimet, 1998 alkaen myös muutoshistoria

Juha Hakala puhui yleisesti pysyvistä tunnisteista, URN-standardista ja DOI-tunnisteista

- [iPRES2016-konferenssissa](#) Bernissä (lokakuussa 2016) on työpaja PIDeistä.
- Kaikkien PID-järjestelmien haaste Juhan mielestä se, että ne ovat "tyhmiä": pystyvät vain linkittämään tiettyyn osoitteeseen. Se että käyttäjä haluaa dokumentin, on vain yksi tapaus. PIDin pitäisi osata kertoa myös käyttöoikeudet/käyttöoikeuksiin liittyvät metatiedot tai muita palveluita
 - Tätä kommenoitiin myöhemmin, että esim. URNin "tyhmyys" on toisaalta sen vahvuus: jos URNissa olisi myös metadataa mukana, miten tiedot pysyisivät ajan tasalla?
- DOI-tunnuksia resoloitiin viime vuonna 5mrd kertaa

Lassi Lager kertoi URN-tunnisteiden käytöstä Kansalliskirjastossa

- URN-tunnukset ovat verkossa olevien tietoresurssien pysyviä, ainutkertaisia tunnisteita, joiden avulla ne voidaan identifoida luotettavasti. URN-tunnusten resoluutiopalvelun avulla resursseille voidaan antaa pysyvä osoite, joka toimii vaikka julkaisujärjestelmiä muutetaan.
- Kansalliskirjaston URN-resolveri ohjaa yleensä metatietoihin, ei itse dokkariin
- KK:n URN-tietokannassa yli 410 000 tunnusta. Vuoden 2015 aikana n. 80 000 uutta URN-tunnusta.
- URN-tunnuksia resoloitiin vuonna 2015 urn.fi-palvelimella noin 8 miljoonaa kertaa. (Luvusta ei ole suodatettu pois botteja.)
- Kehittäminen: Toiminnallisuuksia pyritään kehittämään mm. niin, että yksi URN voisi johtaa kahteen eri osoitteeseen

Resolvoinnista

- Keskusteltiin pysyvän tunnisteiden pysyvyydestä: tunniste on sinänsä pysyvä, vaikka se ei enää johtaisi mihinkään jos dokumentti on poistettu.
- DSpace-handlen pysyvyydessä myös se ongelma, että handle-juuri viittaa käytössä olevaan DSpace-instanssiin
- Keskusteltiin URNien käyttötarpeista: tunnisteiden johtaminen metatietoihin/suoraan esim. PDFään), sekä ihmisluettavuus että koneluettavuus
- Kommentti: URNin tyhmyys on sen vahvuus: jos URNissa olisi myös metadataa mukana, miten se pysyisi ajan tasalla?
- Kysyttiin, kuinka iso osa URNeista ei resoloitu. Tätä selvitetään KK:n resolvoimien URNien osalta.

Muita esityksiä/puheenvuoroja

- [Maanmittauslaitos / Esa Tiainen](#)
- [Kielipankki / Tero Aalto \(FIN-CLARIN\)](#)
- [Semanttinen Finlex -datapalvelu](#)
- [ORCID / Kari Laalo](#)

Yleistä keskustelua

Alustusten jälkeen keskusteltiin mm.

- ORCIDien, ISNien ym. hallinnoinnista.
- Henkilötunnisteista, tietosuojasta/henkilötietolaista, esim. ORCIDissa tutkijan itse täytyy hakea tunnusta ja muokata tietoja jne.
- Henkilötunnisteina käytössä (tai tulossa laajemmin käyttöön) ISNI, ORCID, ja jatkossa ehkä joku muukin.
- Tunnusten yhdistäminen, yhdistämispalvelu: tutkijat vievät joka tapauksessa yhdistämispalvelun kautta oman ORCID-tunnuksensa korkeakoulunsa rekisteriin.
- Tunnisteeseen viittaaminen? Ohjeet tarvitaan?

Jatkotyöskentely ja seuraava tapaaminen

- Perustetaan wiki (=tämä), jonne lisätään myös muistiinpanoja tästä tapaamisesta, tapaamisessa pidetyt esitykset ja tietoa, mitä tunnisteita on käytössä, missä niistä lisätietoa ja missä niitä käytetään.
- Sovittiin, että seuraava tapaaminen järjestetään syksyllä Kansalliskirjastossa, KK kutsuu kokoon (EPK nyökytti)
 - silloin voidaan kertoa myös nimitietopalvelusta,
 - laajennetaan vähän näkökulmaa
 - Juhan mielestä kaivataan speksejä, miten esim. handlea pitäisi käyttää (miksi ei ääkkösiä, case sensitive/in-sensitive jne)
 - Jessica ehdotti, että kutsutaan Finna mukaan, Esa mainitsi Luonnontieteellisen keskusmuseon.